

VALSTYBĖS ĮMONĖ LIETUVOS ORO UOSTAI

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius

2021-12- Nr. 4R-
Į 2021-11-23 Nr. 2-4962

el. paštu sumin@sumin.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Teikiame VĮ Lietuvos oro uostų (toliau - LOU) pastabas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1613-7 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Nutarimo projektas):

1. atsižvelgiant Aviacijos įstatymo pakeitimą, kuris įsigalios nuo 2022-01-02, siūlome Nacionalinėje civilinės aviacijos saugumo programoje (toliau – NCASP) vietoje sąvokos „subjektai“ („subjektai, taikantys aviacijos saugumo priemones ir veikiantys oro uosto teritorijoje ar už jos ribų ir tiekiantys prekes arba teikiantys paslaugas oro uostuose ar per juos“) vartoti sąvoką „aviacijos saugumo priemones taikantys subjektai“;

2. siūlome NCASP 5.1.2 punkto papunkčius išdėstyti naują numeraciją, nes, atsižvelgus į paskutinį NCASP pakeitimą, kai kurie šio punkto papunkčiai yra panaikinti;

3. siūlome Nutarimo projekto 3.5 punktą (NCASP 5.1.2.7 punktą) patikslinti, nes neaišku kokios konkrečiai oro uostų, oro vežėjų ir subjektų įsigyjamos saugumo įrangos techninės specifikacijos privalės būti derinamos su Transporto kompetencijos agentūra, jeigu nebus derinamos Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 12.0.2.1 punkte nurodytos saugumo įrangos techninės specifikacijos;

4. siūlome Nutarimo projekto 3.26 punktą (NCASP 33.8 punktą) koreguoti ir išdėstyti taip: „33.8. užtikrina, kad keleivių registracijos ir pasienio tikrinimo vietos būtų suprojektuotos taip, kad pašaliniai asmenys neturėtų neteisėtos prieigos prie ypatingos svarbos informacinių ir ryšių technologijų sistemų bei duomenų“;

5. siūlome NCASP 33.12.11 papunktį išdėstyti taip: „būtų ženklai, informuojantys, kad skysčiai, dideli elektroniniai ir elektriniai prietaisai turi būti išimti iš rankinio bagažo ir pateikiami tikrinti atskirai, nebent tame oro uoste yra naudojama saugumo įranga, kuria tikrinant nereikia iš rankinio bagažo išimti skysčius, didelius elektroninius ir elektros prietaisus“;

6. atsižvelgiant į NCASP 5.1.2.7 punkto pakeitimą, siūlome atitinkamai koreguoti NCASP 89 punktą ir jį išdėstyti taip:

„89. Tais atvejais, kai saugumo įranga naudojama patikrinimams, patekimo kontrolei ir kitai saugumo kontrolei, oro uostų valdytojai, oro vežėjai ir subjektai:

89.1. turi laikytis reikalavimų, kurie nustatyti:

89.1.1. Reglamento (EB) Nr. 300/2008 priedo 12 skyriuje;

89.1.2. Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 12 dalyje;

89.1.3. Sprendimo C(2015) 8005 priedo 12 skyriuje;

89.2. aviacijos saugumo programose turi nurodyti naudojamos saugumo įrangos tipus, įrangos skaičių ir jų stovėjimo vietas;

89.3. įsigiję saugumo įrangą, turi numatyti, kas atliks saugumo įrangos techninę priežiūrą, sudaryti saugumo įrangos techninės priežiūros darbų atlikimo grafikus bei užtikrinti periodinius kiekvieno saugumo įrenginio bandymus ir (ar) patikrinimus;

89.4. turi užtikrinti, kad techninę priežiūrą ir remontą atliktų kvalifikuoti asmenys pagal saugumo įrangos gamintojo reikalavimus. Keičiant atskirus saugumo įrangos mazgus ar programinę įrangą, turi būti įsitikinama, kad tai nepadarys neigiamos įtakos tinkamam saugumo įrangos veikimui;

89.5. turi užtikrinti, kad saugumo įranga būtų naudojama tik tuo atveju, jeigu ji atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus standartus ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus.“

7. atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu apie neteisėtos veikos aktus bus informuojama Lietuvos transporto saugos administracija (Nutarimo projekto 3.23 ir 3.24 punktai), siūlome koreguoti NCASP 95 ir 96 punktus ir nustatyti vieną instituciją, kuri būtų atsakinga už šiuose punktuose nustatytų funkcijų vykdymą;

8. siūlome Nutarimo projekto 3.46 punktu siūlomą naują NCASP 102 punktą išdėstyti taip: „102. Informacinių ir ryšių technologijų sistemos bei duomenys, kurie laikomi ypatingos svarbos informacinių ir ryšių technologijų sistemomis bei duomenimis ir kuriuos atsižvelgiant į teikiamos paslaugos pobūdį oro uostą valdanti įmonė, oro navigacijos paslaugų teikėjas ar subjektas privalo nurodyti savo saugumo programoje ir užtikrinti jų apsaugą nuo kibernetinių išpuolių, nurodyti Programos 1 priede, jeigu šios informacinių ir ryšių technologijų sistemos bei duomenys yra naudojami. Oro uostą valdanti įmonė, oro navigacijos paslaugų teikėjas ar subjektas privalo savo saugumo programoje nurodyti bei užtikrinti apsaugą nuo kibernetinių išpuolių ir papildomas, nei Programos 1 priede nurodytos informacinių ir ryšių technologijų sistemas ir duomenis, jeigu jie, remiantis atliktu rizikos vertinimu yra priskirtini ypatingos svarbos informacinių ir ryšių technologijų sistemoms ar duomenims“

9. siūlome naują NCASP 1 priedą išdėstyti taip:

„NAUDOJAMOS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMUI REIKŠMINGŲ YPATINGOS SVARBOS INFORMACINIŲ IR RYŠIŲ TECHNOLOGIJŲ SISTEMŲ IR DUOMENŲ SĄRAŠAS

PASLAUGOS / FUNKCIJOS / ZONA	SISTEMOS / DUOMENYS
Patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną (įskaitant riboto patekimo zoną ir riboto patekimo zonos svarbiausias dalis) kontrolė	Perimetro stebėjimo ir pažeidimų aptikimo sistemos (CCTV), signalizacijos sistemos, įeigos / įėjimo sistemos (QR kodas, skaitytuvai), Oro navigacijos informaciniai rinkiniai (procesas, valdymas, archyvavimas)
Keleivių ir rankinio bagažo patikra	Arkiniai metalo iešikliai (WTMD), kūno skeneriai, rentgeno spindulių įrenginiai,

	sprogstamųjų medžiagų aptikimo sistemos (EDS), mažo kiekio sprogstamųjų medžiagų iešikliai (ETD), sprogių skysčių aptikimo sistemos (LEDs), kita
Bagažo skyriuje vežamo bagažo patikra	Sprogstamųjų medžiagų aptikimo sistemos (EDS), rentgeno spindulių įrenginiai, kita
Bagažo skyriuje vežamo bagažo saugumas, apsauga ir bagažo priklausomybės nustatymas	Keleivių registracijos į skrydį oro uoste ar nuotoliniu būdu sistemos, bagažo priklausomybės nustatymo automatizuotos sistemos
Kitų nei keleiviai asmenų ir jų daiktų patikra	Arkiniai metalo iešikliai (WTMD), kūno skeneriai, rentgeno spindulių įrenginiai, sprogstamųjų medžiagų aptikimo sistemos (EDS), mažo kiekio sprogstamųjų medžiagų iešikliai (ETD), kita
Informacijos apsauga	Dokumentai, susiję su saugumo įdarbinimu, saugumo mokymais, saugumo mokymų baigimo pažymėjimais, nepriekaištingą asmens reputaciją patvirtinanti informacija, kiti įrašai ir informacija
Transporto priemonių patekimo į riboto patekimo zoną kontrolė ir patikra	Transporto priemonių tikrinimo sistemos
Bepiločių orlaivių aptikimo ir kontrolės perėmimo priemonių įdiegimas oro uoste ir kituose su aviacijos saugumu susijusiuose objektuose ir pastatuose	Apsaugos nuo bepiločių orlaivių sistemos
Įmonių ir organizacijų informacijos apsauga	Įslaptinta ir (ar) kita svarbi neįslaptinta dokumentacija (Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa, subjekto saugumo programa, saugumo duomenys, procedūros, vadovai ir kita), Sąjungos tiekimo grandinės saugumo duomenų bazė
Oro vežėjo pašto ir medžiagų patikra ir kita saugumo kontrolė	Rentgeno spindulių įrenginiai, sprogstamųjų medžiagų aptikimo sistemos (EDS), mažo kiekio sprogstamųjų medžiagų iešikliai (ETD), kita
Kroviniai ir atsargos: priėmimas, patikra, apsauga, transportavimas ir kita saugumo kontrolė (pvz., dokumentacija)	Reguliuojamų subjektų (RA) / žinomų siuntėjų (KC) / reguliuojamų orlaivio atsargų tiekėjų (RS) / patikimų siuntėjų (KS) loginės ir fizinės sistemos (apimant ir objektų apsaugą), prieiga prie Sąjungos tiekimo grandinės saugumo duomenų bazės
Orlaivių nuodugnus saugumo patikrinimas ir apsauga (visose vietose), kitos oro vežėjo saugumo operacijos ir procedūros	Oro vežėjų / antžemines paslaugas teikiančių subjektų naudojamos sistemos

Saugos ir saugumo departamento direktorius

Vidas Kšanas